

REGERINGSKANSLIET

Regeringsbeslut

III:5

2010-05-27

S2010/4319/ST
(delvis)

Socialdepartementet

Boverket
Box 534
371 23 Karlskrona

Uppdrag att ta fram förslag på delmål samt en struktur för uppföljning inför en handikappolitisk strategi

1 bilaga

Regeringens beslut

Arbetsförmedlingen, Arbetsmiljöverket, Barnombudsmannen, Boverket, Brottsoffermyndigheten, Domstolsverket, Kammarkollegiet, Migrationsverket, Post- och Telestyrelsen, Riksantikvarieämbetet, Rikspolisstyrelsen, Socialstyrelsen, Statens folkhälsoinstitut, Statens kulturråd, Statens skolverk, Trafikverket och Transportstyrelsen, får i uppdrag att föreslå delmål för genomförandet av handikappolitiken inom sina respektive berörda verksamhetsområden för perioden 2011 – 2016. Förslagen på delmål ska formuleras utifrån inriktningsmålen för handikappolitiken, och mot bakgrund av de övergripande handikappolitiska målen, se *bilaga*, och FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (se prop. 2008/09:28). I de fall myndigheters verksamhet inte träffas av inriktningsmål ska delmålen utgå från de övergripande handikappolitiska målen.

Myndigheterna ska också lämna förslag på hur delmålen ska följas upp. Det arbete som bedrivits samt de resultat som framkommit ska rapporteras årligen, dock senast den 31 mars varje år, inför budgetpropositionen samt i form av en sammanfattande fördjupad resultatrapportering för hela femårsperioden. I genomförandet av uppdraget ska myndigheterna samråda med berörda departement. Myndigheterna ska vid behov även involvera och samråda med övriga aktörer, myndigheter och handikapporganisationerna. En utgångspunkt för delmålen är ansvars- och finansieringsprincipen. Den innebär att kostnaderna för att undanröja hinder och skapa tillgänglighet ska finansieras inom ramen för den ordinarie verksamheten.

Delmålen bör:

- Så långt det är möjligt ha en tydlig anknytning till övrigt planerat arbete, dvs. vara en del av ordinarie verksamhet.
- I de fall det finns en tydlig och mätbar koppling mellan myndighetens prestationer och uppnådda effekter ska målen avse effekter, i annat fall ska målen avse myndighetens prestationer eller visa på utvecklingen inom myndighetens sektor.
- Så långt det är möjligt vara tydligt avgränsade och mätbara.

Uppföljningen bör:

- Så långt det är möjligt utgå från befintlig statistikinsamling och uppföljningsstruktur.
- Om möjligt innehålla kvantitativa och kvalitativa resultat.
- Möjliggöra årlig resultatrapporering samt en fördjupad uppföljning för hela femårsperioden.
- Möjliggöra att utvecklingen kan följas över tid.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 15 oktober 2010.

Myndigheten för handikappolitisk samordning, Handisam, får samtidigt i uppdrag att sammanställa ett underlag för en strategi för genomförandet av handikappolitiken för perioden 2011 – 2016. Underlaget ska innehålla de delmål inklusive förslag på uppföljning som myndigheterna redovisar i enlighet med uppdraget ovan samt ett system för att samlat och löpande följa upp arbetet mot de övergripande handikappolitiska målen. Systemet för uppföljning ska så långt det är möjligt utgöras av befintlig statistik, forskning och undersökningar. För en samlad uppföljning kan det även finnas behov av att Handisam genomför kompletterande analyser och mätningar inom sitt uppdrag. Handisam ska vid genomförandet av uppdraget samråda med Diskrimineringsombudsmannen samt erbjuda stöd till övriga myndigheter som omfattas av uppdraget.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 15 december 2010. Handisam får för detta ändamål disponera 500 000 kronor under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslag 3:2 Bidrag till viss verksamhet för personer med funktionsnedsättning, anlagspost 4. Dessa medel utbetalas efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet. Medel som inte används återbetalas till Kammarkollegiet (plusgiro 95 06 55-1) senast den 15 januari 2011.

Ärendet

Regeringen avser att utforma en strategi för genomförandet av handikappolitiken utifrån de övergripande handikappolitiska målen samt de inriktningsmål som tagits fram inom prioriterade områden.

Utgångspunkter för strategin är att handikappolitiken är tvärsektoriell, att genomförandet är en del av arbetet med mänskliga rättigheter, att ansvars- och finansieringsprincipen gäller och att statliga myndigheter har ett särskilt ansvar i genomförandet av handikappolitiken. Regeringen avser att i anslutning till regeringsuppdraget bereda förutsättningarna för ett fördjupat samarbete med Sveriges Kommuner och Landsting med syfte att inom ramen för strategin identifiera möjliga samverkansområden.

Handikappolitiken är tvärsektoriell och genomförs inom samtliga samhällssektorer. I Den nationella handlingsplanen Från patient till medborgare – en nationell handlingsplan för handikappolitiken (prop. 1999/2000:79) slogs de övergripande målen för arbetet fast:

- En samhällsgemenskap med mångfald som grund.
- Att samhället utformas så att människor med funktionsnedsättning i alla åldrar blir fullt delaktiga i samhällslivet.
- Jämlikhet i levnadsvillkor för flickor och pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning.

Det handikappolitiska arbetet innebär att:

- identifiera och undanröja hinder för full delaktighet i samhället för människor med funktionsnedsättning,
- förebygga och bekämpa diskriminering mot personer med funktionsnedsättning och
- ge barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning förutsättningar för självständighet och självbestämmande.

Arbetet med den nationella handlingsplanen har haft stor betydelse genom att grundläggande arbetssätt och mål för handikappolitiken har etablerats. Bl.a. har tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning förbättrats inom flertalet sektorer i samhället. Fortfarande återstår dock arbete innan personer med funktionsnedsättning fullt ut kan delta i samhällets alla delar på jämlika villkor.

Frågorna som en del av arbetet med mänskliga rättigheter har stärkts under tiden för handlingsplanen och regeringen avser att fortsatt

förstärka detta perspektiv i det framtida arbetet. Likaså bör kunskapen om mångfald öka inom ramen för handikappolitiken.

På regeringens vägnar

Maria Larsson

Malin Ekman-Aldén

Likalydande till

Arbetsförmedlingen

Arbetsmiljöverket

Barnombudsmannen

Brottsoffermyndigheten

Domstolsverket

Kammarkollegiet

Migrationsverket

Post- och Telestyrelsen

Riksantikvarieämbetet

Rikspolisstyrelsen

Socialstyrelsen

Statens folkhälsoinstitut

Statens kulturråd

Statens skolverk

Trafikverket

Transportstyrelsen

Myndigheten för handikappolitisk samordning, Handisam

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Justitiedepartementet/PO
Justitiedepartementet/KRIM
Justitiedepartementet/Å
Finansdepartementet/BA
Finansdepartementet/KE
Finansdepartementet/FI OFA SF
Utbildningsdepartementet/S
Utbildningsdepartementet/UH
Miljödepartementet/H
Näringsdepartementet/TE
Näringsdepartementet/ITP
Integrations- och jämställdhetsdepartementet/KO
Integrations- och jämställdhetsdepartementet/DISK
Kulturdepartementet/KV
Arbetsmarknadsdepartementet/A
Arbetsmarknadsdepartementet/ARM
Diskrimineringsombudsmannen
Sveriges Kommuner och Landsting

Socialdepartementet

Inriktningsmålen för handikappolitiken

Motsvarar 4 kap. i Regeringens skrivelse Uppföljning av den nationella handlingsplanen för handikappolitiken och grunden för en strategi framåt (skr. 2009/10:166).

Ett mer effektivt genomförande av handikappolitiken

Arbetet mot de handikappolitiska målen ska förändras och bli mer effektivt. Arbetet ska inriktas på att riva hinder för tillgänglighet och delaktighet i vardagen för människor med funktionsnedsättning. Hela samhället har ett ansvar för att uppnå detta och det krävs insatser från många aktörer. En bred samverkan för att skapa förutsättningar för delaktighet och jämlikhet för människor med funktionsnedsättning är därmed central i arbetet framåt.

Bristande tillgänglighet i samhället leder till att personer med funktionsnedsättning inte har samma möjligheter att vara delaktiga i samhället. Därför är en central del i de handikappolitiska arbetet att fortsätta arbetet med att tillgängliggöra samhället. Arbetet måste därför bli mer synligt och systematiskt, både i generell samhällsplaneringen och inom ramen för de olika råd- och stödsystem som medborgarna erhåller. Arbetet mot de handikappolitiska målen behöver en tydlig och förankrad struktur. Rollerna i genomförandet bör bli tydligare och de mål som styr arbetet ska utformas så att de blir konkreta och mätbara.

I denna skrivelse presenterar regeringen de befintliga övergripande handikappolitiska målen samt inriktningsmål utifrån dessa. De övergripande målen ska tillsammans med inriktningsmålen ligga som grund för den kommande handikappolitiken.

I anslutning till skrivelsen ges också ett antal myndigheter i uppdrag att utifrån målen utforma delmål och förslag på uppföljningsstruktur för dessa. Delmål och uppföljning ska ligga till grund för en strategi för genomförandet som sträcker sig fem år framåt i tiden. Regering avser att fastställa strategin inför 2011.

Grunden för handikappolitiken

Med handlingsplanen slog riksdagen fast handikappolitikens grund, mål och inriktning. Grunden är hela samhällets ansvar och handikappolitikens tvärsektoriella karaktär, att genomförandet är en del av arbetet med mänskliga rättigheter, ansvars- och finansieringsprincipen och statliga myndigheters ansvar att genomföra handikappolitiken. Ett antal strategiskt viktiga myndigheter har även ansvaret förtydligat i sin instruktion.

Övergripande mål och inriktning

De övergripande mål som presenterades i den nationella handlingsplanen ligger fast; en samhällsgemenskap med mångfald som grund, ett samhälle som utformas så att människor med funktionsnedsättning i alla åldrar blir fullt delaktiga i samhällslivet och jämlikhet i levnadsvillkor för flickor och pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning. Alla insatser mot målen ska präglas av att identifiera och undanröja hinder för full delaktighet i samhället för flickor, pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning, att förebygga och bekämpa diskriminering samt att skapa förutsättningar för självständighet och självbestämmande. För att insatser som syftar till att ge människor med funktionsnedsättning stöd ska leda till full delaktighet i samhället så måste arbetet framåt präglas av att förbättra tillgängligheten och användbarheten i människors vardag.

Tydlig utgångspunkt i mänskliga rättigheter

Arbetet framåt ska ha instrumenten för mänskliga rättigheter som grund. Med Sveriges ratificering av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (prop. 2008/09:28) har riksdagen beslutat att politiken ska syfta till att upprätthålla, skapa strukturer för övervakning samt att stärka de mänskliga rättigheterna. Konventionen innehåller inte några nya rättigheter men konkretiserar genom sina artiklar vad detta åtagande innebär inom de olika samhällssektorerna. På så sätt kommer konventionen att vara ett ytterligare och betydelsefullt instrument i genomförandet av den kommande handikappolitiken. EU som institution har också i december 2009 fattat beslut att ratificera FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Ett funktionshinderperspektiv finns även med i genomförande och uppföljning av övriga instrument för mänskliga rättigheter. Exempelvis innebär Sveriges åtagande att följa FN:s konvention om barnets rättigheter att dessa ska finnas med som en del i genomförandet av handikappolitiken.

Kunskapen om mångfald

Regeringen konstaterar att arbetet med handikappolitiska mål utifrån kunskapen om befolkningens mångfald och varierande förutsättningar ska fortsätta att utvecklas. Ett mångfaldsperspektiv bör genomsyra politiska processer och ha som mål att ingen utestängs eller diskrimineras på

grund av kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. I uppföljning av insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning bör statistik så långt som möjligt presenteras och analyseras utifrån relevanta diskrimineringsgrunder.

Stödinsatser ska komplettera

Ett samhälle utformat utifrån en mångfald av behov, leder mot full delaktighet i samhället för människor med funktionsnedsättning. Inom ramen för handikappolitiken ska stödinsatser och individuella lösningar erbjudas som ett komplement för den som behöver. I arbetet framåt bör kunskapen öka om hur de individuella stöden syftar till att skapa förutsättningar för full delaktighet och jämlikhet. Stödinsatsernas inriktning mot att så långt som möjligt öka den enskildes möjligheter att ta del av det generella samhällsutbudet bör bli mer tydlig.

Att kunna ha och bibehålla god livskvalitet och självständighet skärper kravet på universellt utformade bostäder, verksamheter, tjänster samt på information och kommunikation. Det skapar också behov av nytänkande och flexibilitet vad gäller individuella stödinsatser och olika former av personlig service.

Genomförandet av handikappolitiken

Genomförandet av handikappolitiken kan bli mer tydligt och effektivt. En central del i genomförandet är att fortsätta arbetet med att tillgängliggöra samhället för personer med funktionsnedsättning. Arbetet kan även tydligt kopplas till Sveriges efterlevnad av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. I arbetet framåt bör således genomförandet av handikappolitiken även ses som ett arbete för främjandet av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Statliga myndigheters ansvar för genomförandet av handikappolitiken

Förordningen (2001:526) om statliga myndigheters ansvar för genomförandet av handikappolitiken är en viktig förutsättning i arbetet mot de handikappolitiska målen. Regeringen avser att utreda möjligheterna att förtydliga förordningen och därmed stärka genomförandet av politiken genom att underlätta efterlevnad och uppföljning. Redovisningen av statliga myndigheters ansvar ska också bli mer synlig. Ett antal strategiska myndigheter har fortsatt ett särskilt ansvar inskrivet i sin instruktion. I arbetet framåt kommer flertalet av dessa myndigheter även att få i uppdrag att bidra till genomförandet av regeringens strategi.

Handisams arbete

En ytterligare förutsättning i genomförandet är Handisams arbete. De förändringar som regeringen avser göra i strukturen för genomförandet

av handikappolitiken kommer att innebära förändringar i Handisams instruktion. I den framtida strukturen blir uppdraget tydligare inriktat på att löpande följa, analysera och presentera genomförandet och resultatet av regeringens samlade politik. Att identifiera hinder och framfångsfaktorer i genomförandet samt att utveckla riktlinjer och rekommendationer vad gäller tillgänglighet att är fortsatt viktiga arbetsuppgifter för Handisam. Förändringarna i Handisams instruktion kommer att förberedas under 2010 i nära dialog mellan regeringen och myndigheter.

Hela samhällets ansvar

Plan- och bygglagen (1987:10) och bestämmelsen om att enkelt avhjälpta hinder ska undanröjas i lokaler dit allmänheten har tillträde och på allmänna platser, kommer att vara av fortsatt stor betydelse. Regeringen avser att fortsätta det arbete som påbörjats i samverkan med Sveriges Kommuner och Landsting. Kunskapen om att enkelt avhjälpta hinder ska undanröjas ska öka, inte bara bland fastighetsägare och kommuner utan även hos medborgare och andra aktörer i samhället.

Handikapporganisationernas expertkunskap

Samverkan med handikapporganisationerna är en förutsättning för det handikappolitiska genomförandet. Här finns expertkunskap om förutsättningar för människor med funktionsnedsättning inom samhällets olika delar. Regeringen avser att vidareutveckla handikappdelegationens arbete. Dialogen kan utvecklas genom att strategiskt stärka sammanställningen samt att utveckla dialogen kring resultatet av handikappolitikens genomförande. Detta arbete kommer att fortgå under 2010 som en förberedelse för att de nya inriktningsmålen ska träda i kraft.

Regeringens inriktningsmål och en strategi för genomförandet fem år framåt

För ett strukturerat och effektivt genomförande av handikappolitiken avser regeringen att utforma en strategi för genomförandet av handikappolitiken som sträcker sig fem år framåt i tiden. Strategin kommer att utgå från de övergripande handikappolitiska målen om en samhällsgemenskap med mångfald som grund, att samhället utformas så att människor med funktionshinder i alla åldrar blir fullt delaktiga i samhällslivet och jämlika levnadsförhållande för flickor och pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning, samt de inriktningsmål som slås fast nedan. Strategin ska bestå av uppföljningsbara delmål, en plan för uppföljning samt satsningar som avser omfatta de uppsatta målen. Regeringen avser att fastställa strategin inför 2011 i nära samverkan med de aktörer som ska bidra till arbetet.

Resultaten i strategin ska rapporteras årligen i budgetpropositionen. En samlad rapportering lämnas till riksdagen efter fem år tillsammans med en övergripande bedömning och mätning av politikens effekt.

Regeringens inriktningsmål

Regeringen har som ett förtydligande av de övergripande handikappolitiska målen fastställt inriktningsmål på ett antal prioriterade områden.

Ökad fysisk tillgänglighet

Samhället ska utformas så att personer med funktionsnedsättning i ökad utsträckning ges förutsättningar att leva självständigt och göra egna val. För att de insatser som syftar till att ge människor med funktionsnedsättning stöd ska leda till full delaktighet i samhället, så måste arbetet framåt präglas av att förbättra den fysiska tillgängligheten för människor. En utgångspunkt för regeringens arbete är att använda plan- och bygglagstiftningen, förkortas PBL, som skarpt verktyg.

I PBL finns utförliga regler kring tillgänglighet i den bebyggda miljön vid nybyggnad, ombyggnad och ändring. Därutöver ska så kallade enkelt avhjälpna hinder alltid avhjälpas för att förbättra tillgängligheten på platser dit allmänheten har tillträde.

Den fysiska tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning ska förbättras, bl.a. genom att enkelt avhjälpna hinder undanröjs.

IT-politiken

Alla samhällsområden påverkas av att IT används i privat och offentlig verksamhet. Inom offentlig förvaltning används IT allt mer både i det interna arbetet och i kontakten med medborgarna. För att IT ska bli så bra som möjligt för så många som möjligt är det viktigt att redan vid utarbetandet och utvecklingen av olika tjänster beakta att användare har skilda förutsättningar att ta del av och utnyttja IT och tjänster baserade på IT.

För att öka alla medborgares möjligheter att ta del av informationssamhället är det viktigt med ett ökat samarbete mellan olika aktörer och intressenter. Viktiga områden är t.ex. utveckling av offentliga e-tjänster och förbättrad beställarkompetens i den offentliga upphandlingen, där användning av relevanta standarder och användbarhet måste beaktas redan i ett tidigt skede.

Tillgängligheten och användbarheten till offentliga webbplatser ska öka.
Kunskapen och beställarkompetensen kring tillgänglighet och användbarhet ska stärkas i anslutning till offentliga upphandlingar av e-tjänster.

Socialpolitiken

Kunskapen om hur de individuella stöden i sin utformning bidrar till arbetet mot att uppfylla de övergripande handikappolitiska målen ska

öka. De individuella stöden utgår i allt högre utsträckning från individens önskemål och behov och möjliggör allt större valfrihet. Respekt för individen och det självständiga valet ska prägla såväl utformning som utförande av insatser på området. De individuella stöden ska i ökad utsträckning utformas så att de möjliggör full delaktighet i samhället.

Kunskapen om i vilken utsträckning de individuella stödets utformning bidrar till de övergripande handikappolitiska målen ska öka.

Utbildningspolitiken

En god utbildning är mycket viktig för den enskilde personens framtid, för dennes deltagande i samhällslivet och på arbetsmarknaden. Höga förväntningar på alla barn, elever och vuxenstuderande är en viktig framgångsfaktor för goda utbildningsresultat. Undervisningens kvalitet ska vara avgörande för resultaten, inte personens eventuella funktionsnedsättning.

Valfriheten i skolan är lika viktigt för barn med funktionsnedsättning som för andra. I takt med att nya skolor byggs och gamla renoveras görs allt fler skolor fysiskt tillgängliga. Enligt regeringens förslag till ny skollag har elevens vårdnadshavare en möjlighet att till Skolverkets överklagandenämnd, överklaga beslut om att frånga önskemål om placering vid en viss skola.

Lärarnas kompetens är den enskilt viktigaste faktorn för pedagogiska resultat i förskola, skola och vuxenutbildning. För att barn, elever och studerande inom vuxenutbildningen med funktionsnedsättning ska nå så långt som möjligt krävs att verksamhetens personal har relevant kunskap om funktionsnedsättningar och hur undervisningen kan anpassas efter olika behov. Forskningsresultat, utvärdering och uppföljning är också viktiga instrument för att utveckla undervisningen. Kompetens behöver finnas på olika nivåer inom utbildningsväsendet, t.ex. hos rektorer och skolhuvudmän. Vidare behöver ytterligare ansträngningar göras för att underlätta för personer med funktionsnedsättning att studera vid universitet och högskolor.

Varje barn, elev och vuxenstuderande ska ges förutsättningar att utveckla sina kunskaper så långt som möjligt.
Med utgångspunkt i de förtydligade bestämmelserna i PBL och skollagen ska tillgängligheten samt uppföljningen av tillgängligheten för elever med funktionsnedsättning i förskola och samtliga skolformer förbättras.
Kunskaperna om funktionsnedsättningar och hur undervisningen kan utformas efter varje barns, elevs eller vuxenstuderandes behov ska förbättras.

Kultur, medier och idrott

För att uppnå de kulturpolitiska målen ska kulturpolitiken främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor samt främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas. Dessa mål bör förtydligas utifrån ett funktionshinderperspektiv.

I det mediepolitiska målet ingår att stödja massmediernas tillgänglighet. Den tekniska utvecklingen innebär tillsammans med de initiativ regeringen har tagit förbättrade förutsättningar att uppnå en ökad tillgänglighet till både film och medier.

Möjligheten för personer med funktionsnedsättning att delta i kultur- och idrottslivet ska förbättras.

Funktionshinderperspektivet ska vara integrerat i den ordinarie bidragsgivningen inom kulturområdet och idrottsområdet.

Medietjänster och film ska i högre utsträckning utformas på ett sätt som gör dem tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

Arbetsmarknadspolitiken

Det övergripande målet för arbetsmarknadspolitiken är att bidra till en väl fungerande arbetsmarknad, ökad sysselsättning och minskat utanförskap. Arbetsmarknadspolitiken ska bl. a. stadigvarande öka sysselsättningen på lång sikt, effektivt sammanföra dem som söker arbete med dem som söker arbetskraft och prioritera dem som befinner sig långt från arbetsmarknaden. Matchningsfunktionen står i fokus och resurser satsas på dem som befinner sig långt från arbetsmarknaden.

Det är även viktigt att i nära samarbete med handikapporganisationerna och arbetsmarknadens olika parter söka nya vägar och innovativa sätt att undanröja hinder för delaktighet i arbetslivet för personer med funktionsnedsättning. Genom ett målmedvetet arbete och genom att utbyta erfarenheter och dela goda exempel kan nya möjligheter skapas.

Sysselsättningsgraden för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga ska öka.

Matchningen mellan arbetssökande personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga och lediga arbeten ska vara effektiv.

Rättsväsendet

Rättsväsendet ska vara tillgängligt för personer med funktionsnedsättning i samma utsträckning om för andra. I tidigare handikappolitiska planer har rättsväsendet inte funnits med, och uppföljning har visat att tillgängligarbetet för att säkerställa att alla medborgare får tillgång till rättsväsendet bör stärkas. Arbetet bör

bedrivs med inriktningen att personer med funktionsnedsättning kan vara förövare, vittne och brottsoffer samt vara anställda eller ha uppdrag inom rättsväsendet.

Kompetensen hos myndigheterna inom rättsväsendet kring förutsättningar och behov hos personer med funktionsnedsättningar ska stärkas.

Transportpolitiken

De transportpolitiska målen finns beskrivna i propositionen Mål för framtidens resor och transporter (Prop. 2008/09:93). I propositionen har regeringen utpekat 13 prioriterade områden i form av målpreciseringar. En av preciseringarna för tillgänglighetsmålet lyder: Transportsystemet utformas så att det är användbart för personer med funktionsnedsättning.

Det är en grundläggande demokratisk fråga att personer med funktionsnedsättning ska kunna använda transportsystemet. Att öka användbarheten i kollektivtrafiken blir allt mer aktuell med en åldrande befolkning. Att göra transportsystemet användbart för personer med funktionsnedsättning gör också ofta att standarden blir bättre för resenärer utan funktionsnedsättning. Den transportpolitiska målstrukturen har tidigare begränsats till att kollektivtrafiken ska vara tillgänglig för personer med funktionsnedsättning. Genom att bredda målformuleringen till att gälla hela transportsystemet blir det tydligt att det inte räcker med att endast kollektivtrafiken är tillgänglig.

Transportsystemet utformas så att det är användbart för personer med funktionsnedsättning.

Folkhälsopolitiken

Det övergripande målet för folkhälsopolitiken är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor i hela befolkningen. Självupplevd dålig hälsa är tio gånger vanligare bland personer med funktionsnedsättning än bland den övriga befolkningen. Folkhälsoarbetet tar sin utgångspunkt i hälsans bestämningsfaktorer, dvs. de faktorer i livsmiljö, samhällsstruktur och levnadsförhållande som skapar förutsättningar för en god hälsa. Förebyggande och hälsofrämjande insatser som särskilt uppmärksammar behov och förutsättningar hos personer med funktionsnedsättning har stor betydelse för arbetet mot det övergripande målet. Kommuner och landsting har en nyckelroll i folkhälsoarbetet.

Uppföljningen av hälsans bestämningsfaktorer bör uppmärksamma hälsan för personer med funktionsnedsättning.

Uppföljningen av det hälsofrämjande och förebyggande arbetet nationellt, regionalt och lokalt ska omfatta hur detta inkluderar personer med funktionsnedsättning.

En strategi för genomförandet 2011–2016

Utifrån regeringens redovisade ambitioner för handikappolitikens genomförande, arbetets övergripande inriktningen och mål samt de prioriterade inriktningsmålen ska en strategi för de kommande fem åren utformas. De övergripande målen och inriktningsmålen ska brytas ner i uppföljningsbara delmål. Strategin ska bestå av dessa delmål samt av en struktur för uppföljning.

Inom ramen för ett särskilt regeringsuppdrag utformar ett antal utpekade myndigheter förslag till delmål. Dessa delmål utformas i nära dialog med relevant departement utifrån de inriktningsmål som regeringen beslutat och som presenterats i skrivelsen. I uppdraget ingår även att ta fram förslag på hur data och resultat av genomförandet ska kunna levereras löpande. Efter att regeringen beslutat om en sammanhållen strategi ges berörda myndigheter ett särskilt uppdrag att bidra i genomförandet och återskapa rapporteringen i enlighet med denna. Myndigheternas årliga redovisning av uppdraget ska ligga till grund för den årliga resultatredovisningen i budgetpropositionen. Redovisningen kan även utgöra underlag för regeringens rapportering om efterlevnaden av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. En heltäckande bild av den samlade handikappolitiken är en förutsättning för att följa och synliggöra arbetets utveckling. Det är också en förutsättning för att regeringen löpande ska kunna avgöra hur arbetet går och vid behov kunna styra och styra om arbetet. För en samlad bild av det handikappolitiska arbetet krävs en bred uppföljning och redovisning. Förutom myndigheternas rapportering i enlighet med delmålen krävs exempelvis löpande uppföljning av myndigheters arbete med förordningen (2001:526) om statliga myndigheters ansvar för genomförandet av handikappolitiken, arbetet med undanröjandet av enkelt avhjälpbara hinder och tillgänglighetsutvecklingen inom transportsystemet i enlighet med de transportpolitiska målen. För att systematiskt kunna följa effekten av handikappolitiken behöver även levnadsförhållanden för personer med funktionsnedsättning kunna jämföras med levnadsförhållanden för hela befolkningen. Regeringen avser att med utgångspunkt från befintliga statistiska undersökningar skapa ett system för att kunna beskriva levnadsförhållanden för flickor och pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning.